

Vergaderjaar 1992–1993

22 495

Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet op de Raad van State, de Beroepswet, de Ambtenarenwet 1929 en andere wetten, alsmede intrekking van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (voltooiing eerste fase herziening rechterlijke organisatie)

Nr. 7

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 8 december 1992

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

I

In deel **2 Algemene wet bestuursrecht** worden in **ARTIKEL I** de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De aanhef van **ARTIKEL I** komt te luiden: De Algemene wet bestuursrecht (Stb. 1992, 315) wordt als volgt gewijzigd:.
2. In de aanhef van onderdeel A wordt «1.1» vervangen door: 1:1.
3. In de aanhef van onderdeel B wordt «1.4» vervangen door: 1:4.
4. Onderdeel C vervalt.
5. In onderdeel D wordt in de aanhef en in het opschrift «3.5.5» telkens vervangen door: 3:45.
6. In de aanhef van onderdeel E wordt «6.2.2» vervangen door: 6:8.
7. In onderdeel F wordt «6.2.5» vervangen door: 6:11.
8. In onderdeel G wordt in de aanhef «6.2.6» vervangen door: 6:12 en wordt in de aanhef en in het opschrift «6.2.6a» telkens vervangen door: 6:13.
9. In onderdeel H wordt «6.2.16» vervangen door: 6:24.
10. In de aanhef van onderdeel I wordt «6.3.9» vervangen door: 7:4.
11. Na onderdeel I wordt een nieuw onderdeel Ia ingevoegd, luidende:

la

In artikel 7:6, vierde lid, wordt «Artikel 7:4, vijfde lid, tweede volzin, zesde en zevende lid» vervangen door: Artikel 7:4, zesde lid, tweede volzin, zevende en achtste lid.

12. In onderdeel J wordt «6.3.18» vervangen door: 7:13 en wordt «6.3.9» telkens vervangen door: 7:4.

13. In de aanhef van onderdeel K wordt «6.4.9» vervangen door: 7:18.

14. Na onderdeel K wordt een nieuw onderdeel Ka ingevoegd, luidende:

Ka

In artikel 7:20, vierde lid, wordt «Artikel 7:18, vijfde lid, tweede volzin, zesde en zevende lid» vervangen door: Artikel 7:18, zesde lid, tweede volzin, zevende en achtste lid.

15. In onderdeel L wordt «6.4.15» vervangen door: 7:24.

16. In onderdeel M wordt «6.4.20» vervangen door: 7:29.

17. In onderdeel N worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In artikel 8.1.1.2, onderdeel c, wordt «de onderdelen» vervangen door: onderdeel.

b. In artikel 8.1.5.4, derde lid, wordt na «advocaten» ingevoegd: en procureurs.

c. Artikel 8.1.6.4, eerste lid, tweede volzin, en tweede lid, tweede volzin, komt te luiden: Het Besluit tarieven in strafzaken is van overeenkomstige toepassing.

d. Artikel 8.1.7.3, derde lid, tweede volzin, komt te luiden: Met betrekking tot de kosten is het Besluit tarieven in strafzaken van overeenkomstige toepassing.

e. Artikel 8.2.2.4, derde lid, komt te luiden:

3. Werkgevers van partijen zijn, ook als zij geen partij zijn, verplicht aan het verzoek, bedoeld in het eerste lid te voldoen. Artikel 8.1.5.9 is van overeenkomstige toepassing.

f. Artikel 8.2.2.6, derde lid, komt te luiden:

3. Van het voornemen tot het benoemen van een deskundige als bedoeld in het eerste lid wordt aan partijen mededeling gedaan. De rechtbank kan partijen in de gelegenheid stellen om hun wensen omtrent het onderzoek binnen een door haar te bepalen termijn schriftelijk aan haar kenbaar te maken.

g. In artikel 8.2.4.2 wordt na vernummering van het tweede tot en met zesde lid tot derde tot en met achtste lid een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:

2. Indien bij wet de werking van een uitspraak wordt opgeschort totdat de termijn voor het instellen van hoger beroep is verstreken of, indien hoger beroep is ingesteld, op het hoger beroep is beslist, wordt de

werking van de uitspraak, bedoeld in artikel 8.2.4.1, tweede lid, op overeenkomstige wijze opgeschort.

h. Artikel 8.2.5.5, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste volzin komt te luiden:

De opgeroepen getuige en de deskundige of de tolk die zijn benoeming heeft aanvaard en door de rechtbank wordt opgeroepen, zijn verplicht aan de oproeping gevolg te geven.

2. In de derde volzin wordt na «oproeping» ingevoegd: van de deskundige.

i. Artikel 8.2.6.6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het derde lid wordt na «vernietigde besluit» ingevoegd: of het vernietigde gedeelte daarvan.

2. Het vierde lid komt te luiden:

4. Indien de rechtbank het beroep gegrond verklaart, kan zij het bestuursorgaan opdragen een nieuw besluit te nemen of een andere handeling te verrichten met inachtneming van haar uitspraak, dan wel kan zij bepalen dat haar uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit of het vernietigde gedeelte daarvan.

j. In artikel 8.2.6.9, eerste lid, eerste volzin, vervalt «op verzoek van een partij» en wordt «zij» vervangen door: een partij.

k. Artikel 8.2.6.11 vervalt.

l. Artikel 8.2.6.12, tweede lid, komt te luiden:

2. Indien de uitspraak strekt tot gegrondverklaring van het beroep, wordt in de uitspraak vermeld welke geschreven of ongeschreven rechtsregel of welk algemeen rechtsbeginsel geschonden wordt geoordeeld.

m. In artikel 8.3.1 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt tussen «in de hoofdzaak,» en «een voorlopige voorziening» ingevoegd: op verzoek.

2. Aan het tweede lid wordt toegevoegd: De artikelen 6:4, derde lid, 6:5, 6:6, 6:14, 6:15, 6:17 en 6:21 zijn van overeenkomstige toepassing.

n. In artikel 8.3.3, eerste lid, derde volzin, wordt «8.2.5.11» vervangen door: 8.2.5.10.

o. In artikel 8.3.7, tweede lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Aan het eind van onderdeel a vervalt «of».

2. Na verlettering van onderdeel b tot onderdeel c wordt een nieuw onderdeel b ingevoegd, luidende:

b. het bezwaar of het beroep is ingetrokken, of.

18. Onderdeel P komt te luiden: De artikelen 9:1 en 9:2 vervallen.

19. Onderdeel Q komt te luiden: De artikelen 9:3 tot en met 9:6 worden vernummerd tot 9:1 tot en met 9:4.

20. In onderdeel R wordt in de aanhef en het opschrift «7.1» telkens vervangen door: 9:1.

21. In onderdeel S, **BIJLAGE BIJ DE ALGEMENE WET BESTUURSRECHT**, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onderdeel A.2 komt te luiden:

Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Stb. 1990, 435).

b. Onderdeel C vervalt.

c. De onderdelen D tot en met H worden verletterd tot C tot en met G.

d. Onderdeel C.2 (nieuw) komt te luiden:

Artikel 11, eerste lid, met uitzondering van een besluit dat ingevolge het achtste lid van dat artikel geen goedkeuring behoeft, de artikelen 21, eerste lid, 25, 29, eerste lid en achtste lid, en 40, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Stb. 1985, 626), alsmede de artikelen 37 en 38 van die wet voor zover inhoudende de weigering een besluit als bedoeld in die artikelen te nemen.

e. Aan het eind van de tekst onder G (nieuw) wordt een punt (.) geplaatst.

II

In deel **2 Algemene wet bestuursrecht** komt **ARTIKEL II** te luiden:

ARTIKEL II

Hoofdstuk XIV van de Wet van 4 juni 1992, houdende aanpassing van een aantal wetten aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht (Stb. 1992, 422), wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 2, eerste en tweede lid, wordt «tot 1 januari 1996» telkens vervangen door: gedurende drie jaren na de datum van inwerkingtreding van deze wet.

III

In deel **3 Wijziging van rechtstreeks betrokken institutionele en processuele wetten** wordt in **ARTIKEL I**, onderdeel U, de volgende wijziging aangebracht:

In artikel 39, eerste lid, vervalt «de behandeling van».

IV

In deel **3 Wijziging van rechtstreeks betrokken institutionele en processuele wetten** worden in **ARTIKEL III** de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In artikel 18, eerste lid, onderdeel a, wordt «een besluit, genomen jegens» vervangen door: een besluit of een andere handeling ten aanzien van.

2. In artikel 19 vervallen «het doen van verzet onderscheidenlijk», «verzet is gedaan onderscheidenlijk» en «het verzet onderscheidenlijk».

3. In artikel 21, eerste lid, vervalt «de behandeling van».

4. In de **BIJLAGE BIJ DE BEROEPSWET** vervalt onderdeel B.18.

V

In deel **3 Wijziging van rechtstreeks betrokken institutionele en processuele wetten** worden in **ARTIKEL VI** de volgende wijzigingen aangebracht:

In de onderdelen B, D en F wordt in de tekst van de artikelen 56, 72 en 103 «6.3.7 tot en met 6.3.14» telkens vervangen door: 7:2 tot en met 7:9.

VI

In deel **4 Wijziging van bijzondere wetten in verband met de te treffen definitieve voorzieningen in kroongeschillen** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In onderdeel **B MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onderdeel 4 komt te luiden:

De Wet algemene regels herindeling (Stb. 1991, 317) wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 41 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het zesde lid vervalt.
2. Het zevende en achtste lid worden vernummerd tot zesde en zevende lid.
3. In het zevende lid wordt «de wet, behoudens bij beroep,» vervangen door: of krachtens wet dan wel.

B

In artikel 43 wordt «zevende en achtste lid van genoemd artikel» vervangen door: zesde en zevende lid van artikel 41.

C

Artikel 47 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid vervalt.
2. Het derde lid wordt vernummerd tot tweede lid.

D

Artikel 50, derde lid, vervalt.

E

Artikel 94 vervalt.

b. In onderdeel 5, onder B, wordt «6.3.1a» vervangen door: 7:1.

c. De aanhef onder 10 komt te luiden:

De Gemeentewet (Stb. 1992, 96) wordt als volgt gewijzigd:.

d. De aanhef onder 11 komt te luiden:

De Provinciewet (Stb. 1992, 550) wordt als volgt gewijzigd:

2. In onderdeel **C MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onderdeel 1 vervalt.

b. In onderdeel 12 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Onderdeel A vervalt.

2. Onderdeel B wordt als volgt gewijzigd:

In Artikel 52, eerste lid, vervalt aan het slot van onderdeel c «en», wordt onderdeel «d» verletterd tot onderdeel e en wordt een nieuw onderdeel d ingevoegd, luidende:

d. een besluit als bedoeld in artikel 96a, derde lid, en.

3. Onderdeel F vervalt.

4. In onderdeel K wordt «de artikelen 15, 16 en 52» vervangen door: artikel 52.

c. In onderdeel 18 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Onderdeel F komt te luiden:

F

Aan artikel 75 wordt een zesde lid toegevoegd, luidende:

6. Tegen een beschikking als bedoeld in het eerste, tweede en vijfde lid kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State.

2. Na onderdeel F worden twee nieuwe onderdelen (Fa en Fb) ingevoegd, luidende:

Fa

In artikel 75a, vierde lid, worden de vierde, vijfde en zesde volzin vervangen door:

Indien aan een verzoek tot opneming in het overzicht geen gevolg is gegeven, wordt de motivering hiervan vermeld bij de bekendmaking aan de aanvrager. Tegen een besluit van Onze minister ingevolge dit artikel kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State. Indien beroep is ingesteld en de uitspraak strekt tot opneming van de gevraagde voorziening in het overzicht, neemt Onze minister de gevraagde voorziening op in het eerste na de uitspraak vast te stellen overzicht.

Fb

Aan artikel 75b wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Tegen een beschikking als bedoeld in het eerste en tweede lid kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State.

3. De onderdelen G, H en I komen te luiden:

G

Artikel 76b komt te luiden:

Artikel 76b. Beroep

Tegen een besluit van Onze minister ingevolge deze afdeling kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

H

Aan artikel 84 wordt een zesde lid toegevoegd, luidende:

6. Tegen een beschikking van Onze minister inzake goedkeuring van meer formatie ingevolge de in het vierde lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

I

Aan artikel 90 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Tegen een beslissing van Onze minister inzake goedkeuring van meer formatie ingevolge de in het derde lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

4. In onderdeel K wordt in artikel 105 «de artikelen 80, 81 en 104» vervangen door: de artikelen 83, 89, 95 en 104.

5. In onderdeel L wordt in artikel 111 «dit hoofdstuk» vervangen door: deze afdeling.

d. In onderdeel 22 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Onderdeel A vervalt.

2. In onderdeel B worden de volgende wijzigingen aangebracht:
a. In artikel 59a, eerste lid, vervalt aan het slot van onderdeel c «en», wordt onderdeel «d» verletterd tot onderdeel e en wordt een nieuw onderdeel d ingevoegd, luidende:

d. een besluit als bedoeld in artikel 93a, vierde lid, en.

3. Na onderdeel B wordt een nieuw onderdeel Ba ingevoegd, luidende:

Ba

Artikel 60b komt te luiden:

Artikel 60b

Indien beroep is ingesteld in verband met de plannen van nieuwe scholen voor de jaren 1986 tot en met 1994 en op grond van de artikelen 63, derde lid, 64, derde lid, 67, vijfde lid, 68, achtste lid, en 70,

vierde lid, de uitspraak zou hebben geleid tot opneming van een school in het eerstvolgende plan, brengt Onze minister deze school voor bekostiging in aanmerking in het eerste jaar van de planperiode waarop dat plan betrekking zou hebben gehad. Zodra de bekostiging van een school een aanvang kan nemen, beslist Onze minister bij beschikking met ingang van welk tijdstip dit kan geschieden.

4. In onderdeel D wordt in artikel 64, derde lid, «gedeputeerde staten» vervangen door: de minister.

5. Onderdeel E wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 67, vijfde lid, wordt «in beroep is bepaald dat de uitspraak van de rechter, strekkende tot opneming van een bijzondere of openbare school in het plan, in de plaats treedt van het vernietigde besluit», vervangen door: de uitspraak van de rechter in beroep dan wel het besluit naar aanleiding van die uitspraak, strekt tot opneming van een bijzondere of openbare school in het plan.

6. Onderdeel F wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 68, achtste lid, wordt «streckende tot opneming van een school in het plan, in de plaats treedt van het vernietigde besluit» vervangen door: dan wel het besluit naar aanleiding van die uitspraak, strekt tot opneming van een school in het plan.

7. Onderdeel G wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 70, vierde lid, wordt «streckende tot opneming van een bijzondere of openbare school in het plan, in de plaats treedt van het vernietigde besluit» vervangen door: dan wel het besluit naar aanleiding van die uitspraak, strekt tot opneming van een school in het plan.

8. Onderdeel H vervalt.

e. Na onderdeel 25 worden er zes nieuwe onderdelen ingevoegd, luidende:

26

De Wet van 18 april 1991, houdende wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs (Regeling bestuursoverdracht rijksscholen) wordt als volgt gewijzigd:

In artikel VIII vervalt het tweede lid, alsmede het cijfer «1» voor het eerste lid.

27

De Wet van 1 juli 1992 (Stb. 381) Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs, wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 16 komt te luiden:

Artikel 16. Bevoegde rechter bij geschillen

Tegen een besluit als bedoeld in artikel 8 en artikel 15 kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2. Artikel 17 vervalt.

3. In de inhoudsopgave wordt «Artikel 17. Arob-beroep tegen wachtgeldbeslissingen ex W.V.O., W.L.W. en E.W.O.» vervangen door: Artikel 17. Vervallen.

28

De Wet van 27 mei 1992, Stb. 336, tot wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) wordt als volgt gewijzigd:

In Artikel IV komt onderdeel E te luiden:
E Vervallen.

29

De Wet van 27 mei 1992, Stb. 337, houdende de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, wordt als volgt gewijzigd:

A

In de inhoudsopgave van artikel I wordt « Artikel 3.92. Kroonberoep» vervangen door: Artikel 3.92. Bevoegde rechter bij geschillen.

B

In artikel 3.27, derde lid, wordt «of door de Kroon in beroep is bevestigd of genomen» vervangen door: of in beroep is bepaald dat de uitspraak van de rechter, inhoudende een beslissing als bedoeld in het tweede lid, in de plaats treedt van het vernietigde besluit.

C

Artikel 3.92 komt te luiden:

Artikel 3.92. Bevoegde rechter bij geschillen

1. Van een besluit van Onze minister als bedoeld in de artikelen 3.3., 3.4., 3.8., 3.9., 3.14., 3.18., 3.38, 3.43., 3.76, tweede lid, 3.91., kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een besluit van Onze Minister inzake toekenning van meer formatie aan een school op grond van de algemene maatregel van bestuur bedoeld in artikel 3.39.

D

Artikel F7 komt te luiden: F.7. vervallen.

30

De Wet van 1 juli 1992 (Stb. 364), houdende de tijdelijke wet beperking toewijzing huisvestingsvoorzieningen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs (Stb. 1992, 364) wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 2 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Tegen een besluit als bedoeld in het tweede lid kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

B

Aan artikel 9 wordt een zesde lid toegevoegd, luidende:

6. Tegen een besluit als bedoeld in het eerste lid kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

C

Aan artikel 17 wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende:

5. Tegen een besluit als bedoeld in het eerste lid kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

31

De Wet van 8 oktober 1992 (Stb. 593), houdende bepalingen met betrekking tot het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) wordt als volgt gewijzigd:

A

De Inhoudsopgave wordt als volgt gewijzigd:

a. «Artikel 7.67. Voorlopige voorziening» vervalt.

b. «**HOOFDSTUK 14. KROONBEROEP**» wordt vervangen door:
HOOFDSTUK 14. BEROEP OP DE ADMINISTRatieve RECHTER.

c. «Artikel 14.1. Kroonberoep» wordt vervangen door: Artikel 14.1. Beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

d. Ingevoegd wordt Artikel 14.2. Intreden gevolgen van toekenning van rechten na beroep.

B

In artikel 7.65 vervalt het vierde lid, en worden het vijfde en zesde lid vernummerd tot vierde onderscheidenlijk vijfde lid.

C

Artikel 7.66 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid komen de onderdelen a en b te luiden:

a. besluiten genomen op grond van het bepaalde bij of krachtens titel 2 van dit hoofdstuk met het oog op inschrijving, en

b. besluiten van het instellingsbestuur, genomen bij of krachtens titel 3 van dit hoofdstuk.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Op de bevoegdheid van het college zijn de artikelen 8.1.1.2 en 8.1.1.3 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

3. Het derde lid komt te luiden:

3. Hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht, met uitzondering van afdeling 8.1.1 en artikel 8.1.3.1, is van overeenkomstige toepassing.

D

Artikel 7.67. vervalt.

E

In artikel 7.68, komt het tweede lid te luiden:

2. De artikelen 7.60, vierde lid, eerste tot en met derde volzin, vijfde en zesde lid, 7.61, tweede tot en met zesde lid, het achtste tot en met tiende lid, en 7.63 zijn van overeenkomstige toepassing.

F

In artikel 9.16, tweede lid, wordt «het in artikel 14.1 bedoelde kroonberoep» vervangen door: bezwaar en beroep.

G

In artikel 9.76 wordt het vierde lid vernummerd tot vijfde lid en wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. De werking van het besluit van Onze minister, bedoeld in het derde lid, wordt opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist.

H

In artikel 11.10., vierde lid, wordt «het in artikel 14.1 bedoelde kroonberoep» vervangen door: bezwaar en beroep.

I

Aan artikel 12.18 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

4. De werking van het besluit van Onze minister, bedoeld in het tweede lid, wordt opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist.

J

Hoofdstuk 14 komt te luiden als volgt:

HOOFDSTUK 14. BEROEP OP DE ADMINISTRATIEVE RECHTER

Artikel 14.1. Beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

1. Tegen een besluit van Onze minister jegens een bepaalde instelling op grond van de in het tweede lid genoemde artikelen kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

2. Het eerste lid heeft betrekking op:

- a. artikel 1.9, zesde lid.
- b. artikel 2.9, vierde lid.
- c. artikel 6.4.
- d. artikel 6.5.
- e. artikel 6.8.
- f. artikel 6.16.

- g. artikel 11.15, eerste lid.
- h. artikel 15.1, eerste lid.

Artikel 14.2. Intreden gevolgen van toekenning van rechten na beroep

1. Indien de uitspraak op een beroep tegen een beschikking als bedoeld in artikelen 6.4., 6.8., 6.12, 6.14, vierde lid, tweede volzin en 7.17, strekt tot onderscheidenlijk het toekennen van de rechten genoemd in artikel 1.9., eerste en tweede lid, aanwijzing, registratie of goedkeuring, treden de gevolgen daarvan in met ingang van het studiejaar dat aanvangt na het kalenderjaar waarin de uitspraak is gedaan.

2. Indien tegen de uitspraak hoger beroep openstaat, wordt de werking van de uitspraak, bedoeld in het eerste lid, opgeschort totdat de termijn voor het instellen van hoger beroep is verstreken of, indien hoger beroep is ingesteld, op het hoger beroep is beslist.

K

Aan artikel 16.8 wordt een nieuw zesde lid toegevoegd, luidende:

6. De werking van het besluit van Onze minister, bedoeld in het vierde lid, wordt opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist.

3. In onderdeel **E MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. De aanhef van onderdeel 3 komt te luiden:
De Wet geluidhinder wordt als volgt gewijzigd:.

b. De aanhef van onderdeel 5 komt te luiden:
De Wet inzake de luchtverontreiniging wordt als volgt gewijzigd:.

c. In onderdeel 7 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De aanhef komt te luiden:
De Wet op de Ruimtelijke Ordening (Stb. 1985, 626) wordt als volgt gewijzigd:.

2. Na onderdeel A worden drie nieuwe onderdelen ingevoegd, luidende:

Aa

Aan artikel 2a wordt een tiende lid toegevoegd, luidende:

10. Voor zover een of meer onderdelen van een plan als bedoeld in het negende lid, zijn aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht, kan een ieder hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Ab

In artikel 2b, vierde lid, wordt «artikel 2a, zesde tot en met negende lid,» gewijzigd in: artikel 2a, zesde tot en met tiende lid,.

Ac

In artikel 4a wordt, met vernummering van het zevende tot en met negende lid tot achtste tot en met tiende lid, een nieuw zevende lid ingevoegd, luidende:

7. Voor zover een of meer onderdelen van een streekplan zijn aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht kan een ieder tegen een besluit als bedoeld in het zesde lid, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

3. Na onderdeel B wordt een nieuw onderdeel Ba ingevoegd, luidende:

Ba

Voor de tekst van artikel 9 wordt het cijfer 1. geplaatst, waarna een tweede lid wordt toegevoegd, luidende:

2. Voor zover een of meer onderdelen van een structuurplan zijn aan te merken als een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht kan een ieder tegen een besluit als bedoeld in artikel 7, eerste of tweede lid, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

4. Onderdeel C wordt als volgt gewijzigd:

Na punt 3 wordt een nieuw punt 4 toegevoegd, luidende:

4. Na het achtste lid wordt toegevoegd een negende lid, luidende:

9. Voor zover op een besluit van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad tot uitwerking of wijziging van het bestemmingsplan het achtste lid van toepassing is, kan een belanghebbende tegen dat besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Artikel 28, achtste lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. In onderdeel H worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In artikel 23, eerste lid, wordt «3.4.3, eerste lid» vervangen door: 3:12, eerste lid.

b. In artikel 26 wordt «3.4.3» vervangen door: 3:12.

c. In artikel 28, zesde lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. «3.4.3» wordt vervangen door: 3:12.

2. In de laatste volzin vervalt de komma na «in het eerste lid».

d. In artikel 28, zevende lid, wordt «6.2.2» vervangen door: 6:8.

e. In artikel 29 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt «wegens strijd met» vervangen door: wegens kennelijke strijd met.

2. In het vierde en zesde lid, wordt «3.4.3» telkens vervangen door: 3:12.

3. In het achtste en negende lid, wordt «6.2.2» telkens vervangen door: 6:8.

6. In onderdeel I worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In artikel 31a, derde lid, eerste volzin, komt «In afwijking zoverre van» als volgt te luiden: In afwijking van.

b. In artikel 31a, vierde lid, wordt «6.2.2» vervangen door: 6:8.

7. Onderdeel O komt te luiden:

O

Artikel 49 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het cijfer «1.» voor het eerste lid vervalt. In de aanhef van dit lid wordt «Indien en voor zover» vervangen door: Voor zover. Tevens wordt «de beslissing» telkens vervangen door: het besluit, wordt «Ons besluit» vervangen door: het koninklijk besluit, en «de in artikel 26 bedoelde terinzagelegging» door: de terinzagelegging van het vastgestelde bestemmingsplan.

2. Het tweede lid vervalt.

d. De aanhef van onderdeel 8 komt te luiden:

De Wet milieugevaarlijke stoffen wordt als volgt gewijzigd:.

e. De aanhef van onderdeel 9 komt te luiden:

De Wet bodembescherming, zoals deze komt te luiden indien het bij koninklijke boodschap van 18 mei 1990 ingediende voorstel van wet tot uitbreiding van de Wet bodembescherming met een regeling inzake de sanering van de bodem (21 556) tot wet wordt verheven en in werking treedt, wordt als volgt gewijzigd:.

f. In onderdeel 10 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De aanhef komt te luiden:

De Wet milieubeheer zoals deze komt te luiden, indien het bij koninklijke boodschap van 17 augustus 1989 ingediende voorstel van wet tot uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (afvalstoffen) (21 246) tot wet wordt verheven en in werking treedt, wordt als volgt gewijzigd:.

2. In onderdeel B worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

a. In **Artikel 20.2**, derde lid, wordt «6.2.2» vervangen door: 6:8.

b. **Artikel 20.6**, eerste lid, komt te luiden:

1. Deze paragraaf is van toepassing op het beroep tegen besluiten als bedoeld in artikel 20.1, eerste lid, ten aanzien waarvan de paragrafen 3.4A.2 tot en met 3.4A.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn.

c. In **Artikel 20.7** wordt «6.2.2» vervangen door: 6:8.

d. **Artikel 20.10**, eerste lid, komt te luiden:

1. Deze paragraaf is van toepassing op het beroep tegen besluiten als bedoeld in artikel 20.1, eerste lid, ten aanzien waarvan paragraaf 3.4A.6 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.

e. In **Artikel 20.11**, eerste lid, wordt «6.2.2» vervangen door: 6:8, en in het tweede lid wordt «6.2.1» vervangen door: 6:7.

f. **Artikel 20.13** komt te luiden:
Tegen besluiten als bedoeld in artikel 20.1, eerste lid, ten aanzien waarvan afdeling 3.4A niet van toepassing is, kan beroep worden ingesteld door een belanghebbende.

4. In deel **F MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Na onderdeel 1 wordt een nieuw onderdeel 1a ingevoegd, luidende:

1a

Artikel 35 van de Waterstaatswet 1900 (Stb. 176) vervalt.

b. In onderdeel 10, onder A, wordt in **Artikel 18**, eerste lid, «6.4.17, derde en vierde lid» vervangen door: 7:26, derde en vierde lid.

c. Onderdeel 11 komt te vervallen.

d. Onderdeel 21 komt als volgt te luiden:

De Waterschapswet (Stb. 1991, 444) wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 5, derde lid, vervalt.

B

Artikel 7, eerste lid, tweede volzin, komt te luiden:

Artikel 18a van de Wet op de Raad van State is van overeenkomstige toepassing.

C

Artikel 8, eerste lid, tweede volzin, komt te luiden:

Artikel 18a van de Wet op de Raad van State is van overeenkomstige toepassing.

D

Artikel 9, eerste lid, tweede volzin, komt te luiden:

Artikel 18a van de Wet op de Raad van State is van overeenkomstige toepassing.

E

Artikel 104 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid vervalt.

2. Het vierde lid wordt vernummerd tot derde lid.

F

Artikel 106 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid vervalt.
2. Het vijfde lid wordt vernummerd tot vierde lid.

G

Artikel 112, derde lid, vervalt.

H

Artikel 119, vierde lid, laatste volzin, vervalt.

I

Artikel 151 komt te luiden:

Artikel 151

1. In afwijking van artikel 8.1.1.2, onderdeel c, van de Algemene wet bestuursrecht kan beroep worden ingesteld tegen een besluit van gedeputeerde staten inzake goedkeuring.
2. Artikel 73, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de terinzagelegging geschiedt binnen twee weken na de bekendmaking van het besluit, voor de tijd van vier weken.

J

Artikel 155 komt te luiden:

Artikel 155

In afwijking van artikel 8.1.1.2, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht kan beroep worden ingesteld tegen een besluit van gedeputeerde staten ingevolge artikel 153, eerste lid, onderdeel a of c.

K

Artikel 162 komt te luiden:

Artikel 162

In afwijking van artikel 8.1.1.5, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht kan beroep worden ingesteld tegen een besluit van gedeputeerde staten tot vernietiging.

L

Artikel 164, tweede lid, derde volzin, komt te luiden:

Artikel 18a van de Wet op de Raad van State is van overeenkomstige toepassing.

5. In deel **G MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a. De onderdelen 1, aanhef, en A komen te luiden:

1

De Mijwvet 1903 (Stb. 1904, 73), zoals die komt te luiden, indien de wet van 2 juli 1992 (Stb. 1992, 414) in werking treedt, wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid wordt «De hoofdstukken 13 en 20 van de Wet milieubeheer» vervangen door: De paragrafen 3.4A.2 tot en met 3.4A.6 van de Algemene wet bestuursrecht alsmede afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer.

2. In het derde lid wordt «een maand» telkens vervangen door: vier weken.

b. De aanhef van onderdeel 4 komt te luiden:

De artikelen 50 tot en met 52 van de Kernenergiewet (Stb. 1963, 82), zoals deze komt te luiden indien de wet tot uitbreiding en wijziging van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne en daarmee samenhangende wijzigingen van andere wetten (vergunningen en algemene regels voor inrichtingen; procedures voor vergunningen en ontheffingen; handhaving) (Stb. 1992, 414) in werking treedt, worden vervangen door een nieuw artikel 50, luidende:.

c. Onderdeel 6 vervalt.

6. In deel **H MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ** wordt een nieuw onderdeel 7 toegevoegd, luidende:

7

Artikel 37 van de Visserijwet 1963 (Stb. 312) vervalt.

7. In deel **I MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID** wordt een onderdeel 8 toegevoegd, luidende:

8

Na artikel 10 van de Wet ter bevordering van de werkgelegenheid voor werkzoekenden die zeer langdurig werkloos zijn (Stb. 1989, 346), wordt onder vernummering van artikel 11 tot artikel 12, een nieuw artikel 11 ingevoegd, luidende:

Artikel 11

Tegen een op grond van deze wet genomen besluit kan een belanghebbende beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

8. In deel **J MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR**, onderdeel 21, onder C, wordt de volgende wijziging aangebracht:

«6.3.1a» wordt vervangen door: 7:1.

In deel **5.1 Wijziging van wetten waarin beroep is opengesteld bij de Afdeling rechtspraak van de Raad van State en in verband met de intrekking van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In deel **B MINISTERIE VAN JUSTITIE** wordt de navolgende wijziging aangebracht:

In **Artikel 7**, eerste lid, wordt «6.3.18, tweede tot en met zevende lid» vervangen door: 7:13, tweede tot en met zevende lid.

2. In deel **C MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN**, onderdeel 2, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. Onder A, wordt de navolgende wijziging aangebracht:

In **Artikel D 9**, tweede lid, wordt «6.3.1a» vervangen door: 7:1.

b. Onder B wordt de navolgende wijziging aangebracht:

In **Artikel G 5**, tweede lid, wordt «6.2.1» vervangen door: 6:7.

c. Onder C wordt de navolgende wijziging aangebracht:

In **Artikel I 7**, eerste lid, wordt «6.2.1» vervangen door: 6:7.

d. Onder J wordt de navolgende wijziging aangebracht:

In **Artikel V 14**, eerste lid, wordt «6.2.1» vervangen door: 6:7.

3. In deel **E MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER** worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

a. In onderdeel 1 wordt in **Artikel 8**, tweede lid, «6.3.1a» vervangen door: 7:1.

b. In onderdeel 2 wordt in **Artikel 54**, tweede lid, «6.3.1a» vervangen door: 7:1.

VIII

1. In de aanhef van deel **5.2** wordt na «**Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid**» ingevoegd: **en van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur**.

2. In deel **5.2 Wijziging van sociale-zekerheidswetten en (andere) wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, mede ter aanpassing aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. **ARTIKEL II**, onder F, wordt als volgt gewijzigd:

In **Artikel 52c**, eerste lid, wordt «3.5.2 en 3.5.5.» vervangen door: 3:40 en 3:45.

b. **ARTIKEL II**, onder K, wordt als volgt gewijzigd:

In **Artikel 74** wordt «6.2.1» vervangen door: 6:7.

c. **ARTIKEL IV**, onder B, komt te luiden:

B

Aan artikel 18 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Op de toekenning van een uitkering als bedoeld in dit artikel zijn de artikelen 3:40 en 3:45 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

d. **ARTIKEL V**, onder C, komt te luiden:

C

Na artikel 13a wordt een artikel 13b ingevoegd, luidende:

Artikel 13b

Op de toekenning van de kinderbijslag zijn de artikelen 3:40 en 3:45 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

e. In **ARTIKEL IX**, onder A, sub 1, wordt «6.2.0» vervangen door: 6:4.

f. In **ARTIKEL XXII**, onder A, sub 2, en onder C, sub 2b, wordt «6.2.0» telkens vervangen door: 6:4.

g. **ARTIKEL XXV** komt te luiden:

Aan de Garantiewet Burgerlijk Overheidspersoneel Indonesië (Stb. 1950, K 178) wordt een nieuw artikel 9b toegevoegd, luidende:

Artikel 9b

1. In afwijking van artikel 8.1.1.7 van de Algemene wet bestuursrecht is voor beroepen ingesteld op grond van deze wet of een ander wettelijk voorschrift als bedoeld in onderdeel B van de bijlage die bij de Beroepswet behoort, de rechtbank te 's-Gravenhage bevoegd.

2. Tegen een op grond van de Algemene Oorlogsongevallenregeling genomen besluit kan een belanghebbende beroep instellen bij de Centrale Raad van Beroep.

IX

In deel **5.3 Wijziging van wetten waarin beroep is opengesteld bij de (militaire) ambtenarenrechter** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In **ARTIKEL I**, komt **Artikel S2**, vierde lid, als volgt te luiden:

4. De vermelding ingevolge artikel 4:17, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan, indien de eerdere beslissing wordt gehandhaafd, worden beperkt tot een verwijzing naar deze beslissing.

2. In **ARTIKEL II**, wordt in **Artikel 24**, eerste lid, «1.2» vervangen door: 1:2.

3. **ARTIKEL III** wordt als volgt gewijzigd:

a. Onder D worden in **Artikel 3** de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt «van artikel van artikel 6.2.1» vervangen door: van artikel 6:7.

2. In het tweede lid wordt «6.3.15» vervangen door: 7:10 en «6.4.15» door: 7:24.

3. Na het tweede lid wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Indien dringende redenen van operationele aard verhinderen dat binnen de in het tweede lid bedoelde termijn wordt beslist, kan deze termijn ten hoogste twee keer met drie maanden worden verlengd.

b. Onder M wordt in **Artikel 11** «4.1.2.2» vervangen door: 4:8.

5. In **ARTIKEL IV**, onder A, wordt in Artikel 2bis, «4.1.2.2» vervangen door: 4:8.

X

In deel **5.4 Wijziging van wetten waarin beroep is opengesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In de delen **A MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, C MINISTERIE VAN FINANCIËN** onder 1, **D MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU-BEHEER, E MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT** onder 1, 2, 5, 6, 7, 8 en 9, **F MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN** onder 3, 5, 6, 10, 11, 12 en 15, **G MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ** onder 1, 3, 4, 5 en 6, **H MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR** onder 1, 2, en 5, wordt in de aanhef «het bij koninklijke boodschap van 8 april 1991 ingediende voorstel van wet tot aanpassing van een aantal wetten aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht (Aanpassingswet Awb) (22 061) tot wet wordt verheven» telkens vervangen door: de Wet van 4 juni 1992, houdende aanpassing van een aantal wetten aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht (Stb. 1992, 422) in werking is getreden.

2. In deel **C MINISTERIE VAN FINANCIËN** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In onderdeel 5, sub 1, wordt in het tweede lid «6.2.1» vervangen door: 6:7 en «6.3.1.a» vervangen door: 7:1.

b. De aanhef van onderdeel 8 komt te luiden:

Artikel 32 van de Wet assurantiebemiddelingsbedrijf (Stb. 1991, 78) komt te luiden:.

c. Onderdeel 9 komt te luiden:

9

In artikel 11, derde lid, van de Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen (Stb. 1991, 78) vervalt de tweede volzin.

3. In deel **F MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In onderdeel 4 onder D, wordt in **Artikel 36** «6.2.1» vervangen door: 6:7.

b. Na onderdeel 18 wordt een nieuw onderdeel 19 ingevoegd, luidende:

19

De Wet op het consumentenkrediet (Stb. 1990, 395) wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 8 vervalt «, 236 en 237, tweede lid,».

B

Artikel 49 komt te luiden:

Artikel 49

Tegen een op grond van deze wet genomen besluit kan een belanghebbende beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

4. In deel **G MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ** komt onderdeel 7 te luiden:

Indien de Wet van 24 september 1992, houdende vaststelling van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Stb. 1992, 585) wordt gewijzigd door de Wet van 4 juni 1992, houdende aanpassing van een aantal wetten aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht (Stb. 1992, 422), komt artikel 109 te luiden:

Artikel 109

Tegen een op grond van deze wet genomen besluit kan een belanghebbende beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

5. In deel **H MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR** wordt de volgende wijziging aangebracht:

In onderdeel 6 wordt in **Artikel 11**, tweede lid, «6.2.1» vervangen door: 6:7.

XI

In deel **5.5 Overige wijzigingen** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In **ARTIKEL I** onder D wordt «6.2.0b» vervangen door: 6:6.

2. **ARTIKEL I** onder G komt te luiden:

Artikel 15, zevende lid, komt te luiden:

7. Aan de door het gerechtshof opgeroepen getuigen en deskundigen wordt ten laste van het Rijk een vergoeding toegekend. Het Besluit tarieven in strafzaken is van overeenkomstige toepassing.

3. In **ARTIKEL H** komt **Artikel 15a**, vijfde lid, tweede volzin, te luiden:

Het Besluit tarieven in strafzaken is van overeenkomstige toepassing.

4. In **ARTIKEL I** vervalt onderdeel Q.

5. In **ARTIKEL II** worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. In de aanhef wordt «Stb. 1935, 381» vervangen door: Stb. 1971, 220.

b. Onderdeel B komt te luiden:

B

Artikel 11, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

a. Na «met redenen omkleed» wordt toegevoegd: en vermelden de beslissing.

b. Een derde volzin wordt toegevoegd, luidende:
De Tariefcommissie spreekt de beslissing in het openbaar uit, in tegenwoordigheid van de griffier.

c. Onderdeel C komt te luiden:

C

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a. In het derde lid wordt «binnen 14 dagen na de dag van verzending van het afschrift ervan» vervangen door: schriftelijk.

b. In het vijfde lid vervallen de eerste en de tweede volzin.

XII

In het slotformulier wordt «Gegeven,» vervangen door: Gegeven,.

TOELICHTING

Algemeen

In deze nota van wijziging zijn de volgende voorzieningen getroffen:

a. De verwijzingen naar in de eerste tranche van de Awb opgenomen artikelen zijn aangepast aan de definitieve vernumming. Tevens is het in het wetsvoorstel in hoofdstuk 6 van de Awb ingevoegde artikel 6.2.6a van een definitieve nummering voorzien, te weten 6:13. Deze wijzigingen zijn niet afzonderlijk toegelicht.

b. De in de memorie van antwoord aangekondigde wijzigingen naar aanleiding van het voorlopig verslag zijn aangebracht. Deze wijzigingen zijn in de regel niet afzonderlijk toegelicht. Dat is immers in de memorie van antwoord al gebeurd.

c. De in het wetsvoorstel opgenomen aanpassingswetgeving is over de hele linie aangepast voor zover het gaat om verwijzingen naar wetsvoorstellen die inmiddels het Staatsblad hebben bereikt.

d. De in het wetsvoorstel opgenomen aanpassingswetgeving van enkele ministeries is geactualiseerd. Soms zijn ook – kleine – verbeteringen aangebracht.

In de memorie van antwoord is ten aanzien van enkele specifieke onderwerpen aangekondigd dat zij zullen worden opgenomen in een tweede nota van wijziging.

In de tweede nota van wijziging zal ook de aanpassingswetgeving verder worden geactualiseerd.

In de periode tussen het uitbrengen van de memorie van antwoord en de nota naar aanleiding van het eindverslag zal het gehele wetsvoorstel nog aan een laatste «inspectie» worden onderworpen. Voor zover deze tot aanpassingen leidt, zullen ook deze wijzigingen in de tweede nota van wijziging worden opgenomen.

Toelichting op enkele onderdelen

I

Ad 17g (artikel 8.2.4.2)

Bij nader inzien is het uit een oogpunt van systematiek niet fraai dat de in artikel 19 van de Beroepswet gegeven regeling inzake de opschorting van de uitspraak ten aanzien van een aantal aldaar genoemde besluiten zich mede uitstrekt tot het verzet. Artikel 19 maakt onderdeel uit van het hoofdstuk inzake het hoger beroep en dient derhalve wat zijn werking betreft daartoe beperkt te blijven. Niettemin dient hetgeen omtrent het hoger beroep is bepaald, eveneens te gelden voor het verzet. Wij achten het echter beter zulks – in algemene zin – in artikel 8.2.4.2 van de Awb te regelen.

Ad 17i (artikel 8.2.6.6)

De voorgestelde wijziging van het vierde lid wijzigt niet de inhoud van dit artikellid, maar beoogt slechts de redactie ervan te vereenvoudigen. De rechtbank *kan* gebruik maken van een van de in deze bepaling gegeven uitspraakbevoegdheden. Gebruikmaking van haar bevoegdheid zal achterwege blijven, indien de rechtbank de gevolgen van het vernietigde besluit of het vernietigde gedeelte daarvan op de voet van het derde lid geheel in stand laat, dan wel zij met toepassing van het eerste lid kan volstaan.

Ad 21b (onderdeel C)

De uitzondering van het beroep op de administratieve rechter voor de in de bijlage opgenomen artikelen 13, eerste lid, 14, tweede lid, en 17, tweede lid, van de WWO kan vervallen. Bij de inwerkingtreding van de

Awb zal het niet meer voorkomen dat op grond van deze artikelen de daarin bedoelde studierichtingen door de universiteitsraad worden ingesteld.

VI

B MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Ad 1

Bij het concipiëren van de wijzigingen op de Wet ARHI is van een verkeerde tekst uitgegaan. Dit wordt thans rechtgezet.

C MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN

Ad 2a

De Wet op het leerlingwezen (Stb. 1996, 215) wordt ingetrokken bij de inwerkingtreding van de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs (Stb. 1992, 337). Dit is bepaald in Artikel II, Titel C, van laatstgenoemde wet.

Ad 2b onder 1

Artikel 15 is vervallen bij de Wet van 27 februari 1992 (Stb. 113).

Ad 2b onder 2

Artikel 96a, derde lid, vervangt hetgeen voorheen in artikel 15 was bepaald, namelijk de bevoegdheid van de minister om wegens bijzondere omstandigheden extra formatie toe te kennen.

Ad 2b onder 3

Artikel 75 is gewijzigd bij de Wet van 18 juni 1992 (Stb. 310) (aanpassingen in de bekostigingsstelsels van de WBO en de ISOVSO) en daarbij is reeds uitgegaan van de nieuwe formulering.

Ad 2b onder 4

De verwijzing naar de artikelen 15 en 16 vervalt omdat die artikelen zijn vervallen (Stb. 1992, 113). Het daarvoor in de plaats gekomen artikel 96a is reeds in artikel 52, onderdeel d, opgenomen.

Ad 2c onder 1

Bij de Wet inzake invoering van basisvorming (Stb. 1992, 270) zijn – tijdelijk – een vijfde en zesde lid aan artikel 75 toegevoegd. Daarbij wordt in het laatste lid kroonberoep opengesteld voor de aanvang van de bekostiging van een nevenvestiging. Overeenkomstig de systematiek voor de administratieve rechtsbescherming in de onderwijswetgeving wordt voorgesteld om hiervoor beroep in één instantie te handhaven. In verband met het feit dat het eerste lid van artikel 75 is vervallen bij de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs (Stb. 1992, 337) zijn de leden van artikel 75 vernummerd.

Ad 2c onder 2

Bij de Wet inzake invoering van basisvorming is een nieuw artikel 75a in de WVO opgenomen, dat volgens het overgangsrecht tot 1 augustus

1998 werkt. In het vierde lid is een nieuw kroonberoep opgenomen. Met de opneming van het beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt aangesloten bij hetgeen in artikel 75, vijfde lid, in het onderhavige wetsvoorstel ter zake van het beroep inzake omzetting, splitsing en verplaatsing is bepaald. Immers ook in artikel 75a is een spoedige eindbeslissing vereist en is sprake van een zware voorprocedure.

Ad 2c onder 3, 4 en 5

Deze wijzigingen vloeien voort uit het herziene bekostigingsstelsel voor het voortgezet onderwijs (Stb. 1992, 112). Bij die wet zijn de oude artikelen 79, 80, 81 en 90 vervangen door nieuwe bepalingen. De mogelijkheid om van een beschikking van de minister inzake stichtingskosten (thans voorziening in de huisvesting en inventaris), of toekenning van extra huisvestingsvoorzieningen, extra materiële exploitatie dan wel extra formatie rechtstreeks beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in te stellen is gehandhaafd.

Ad 2d onder 1 en 2

Zie de toelichting op de overeenkomstige wijzigingen in de WBO.

Ad 2d onder 3

Deze aanpassing vloeit voort uit het nieuwe stelsel van administratieve rechtspraak. In de tweede volzin is verduidelijkt dat het hier om een beschikking van de minister gaat.

Ad 2d onder 4

Dit is een technische wijziging.

Ad 2d onder 5, 6 en 7

Het betreft hier technische wijzigingen.

Ad 2e (26)

Het tweede lid kan vervallen in verband met het intrekken van de Wet Arob.

Ad 2e (27)

In artikel 16 wordt de bevoegde administratieve rechter aangewezen bij geschillen over de vermindering van de rijksvergoeding wegens het niet naleven van de wet. Volgens de algemene lijn bij de uitzonderingen voor onderwijsgeschillen zal hiervoor rechtstreeks beroep openstaan op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

In artikel 17 van de Tijdelijke wet arbeidsbemiddeling onderwijs is een regeling opgenomen op grond waarvan de Arob-rechter, vooruitlopend op de inwerkingtreding van het vervallen van de negatieve lijst, toch bevoegd wordt ten aanzien van wachtgeldbeslissingen op grond van onderwijswetten die op die negatieve lijst staan. Omdat de Wet Arob en de daarbij behorende negatieve lijst thans vervallen, kan artikel 17 vervallen.

Ad 2e (28)

Deze overgangsbepaling zal zijn uitgewerkt bij de inwerkingtreding van het onderhavige wetsvoorstel, omdat de termijn voor het instellen van kroonberoep tegen plaatsing op het plan van spreiding en situering op dat moment reeds zal zijn verstreken.

Ad 2e (29) onder A en B

De wijziging vloeit voort uit het feit dat het beroep op de Kroon wordt vervangen door beroep op de administratieve rechter.

Ad 2e (29) onder C

Evenals elders in de onderwijswetgeving wordt voorgesteld om het kroonberoep tegen besluiten van de minister inzake aanvang en beëindiging van de bekostiging, inzake extra huisvesting, extra materiële exploitatie of extra formatie in verband met bijzondere omstandigheden, dan wel inzake inhouding van de vergoeding wegens niet naleven van de bekostigingsvoorwaarden, te vervangen door rechtstreeks beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Voor het overige is aangesloten bij de systematiek bij de aanpassing van de Wet op het voortgezet onderwijs. Dit betekent dat bij voorbeeld voor de huisvestingsvoorziening eenzelfde soort rechtsbescherming wordt geboden als op grond van de WVO.

Ad 2e (29) onder D

De termijn voor het instellen van kroonberoep tegen plaatsing op het plan van spreiding en situering zal zijn verstreken op het moment van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel, zodat deze overgangsbepaling kan vervallen.

Ad 2e (30) onder A

Op grond van het nieuwe artikel 52 van de WBO kan tegen beschikkingen van de minister op verzoeken om huisvestingsvoorzieningen rechtstreeks beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In het voorgestelde derde lid wordt dezelfde beroepsgang voorgesteld voor de overeenkomstige beschikking van de minister op grond van het in artikel 2, tweede lid, van deze tijdelijke wet bedoelde verzoek om bij een fusie die past in het schaalvergrotingsbeleid een huisvestingsvoorziening in afwijking van de wettelijke voorschriften toch voor bekostiging in aanmerking te brengen.

Ad 2e (30) onder B

In aansluiting op artikel 52, eerste lid, onderdelen b en c, van de WBO wordt in deze tijdelijke wet onder meer rechtstreeks beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State opengesteld tegen de weigering van een huisvestingsvoorziening door de minister op grond van de ontoereikendheid van de financiële middelen.

Ad 2e (30) onder C

Zie ad 2e (30) onder B.

Ad 2e (31) onder B

In lijn met het schrappen van de specifieke onverenigbaarheden en verboden hoedanigheden voor de rechterlijke colleges die het nieuwe bestuursprocesrecht toepassen, wordt deze bepaling geschrapt.

Ad 2e (31) onder C

De wijzigingen in het eerste en tweede lid beogen de rechtsmacht van het college van beroep voor het hoger onderwijs te harmoniseren met die van de algemene administratieve rechter. Daartoe staat ingevolge het eerste lid nu ook beroep open tegen besluiten van algemene strekking, en is ingevolge het tweede lid de rechtsmacht beperkt overeenkomstig de artikelen 8.1.1.2 en 8.1.1.3 van de Awb. In het derde lid wordt hoofdstuk 8 van de Awb, met uitzondering van de regeling van de competentie van de rechtbank en de regeling van de overdracht van zaken, van overeenkomstige toepassing verklaard. Door het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 8.1.2.1 van de Awb ligt het primaat van de behandeling van zaken op het terrein van het hoger onderwijs bij de enkelvoudige kamer. Indien de unus iudex van oordeel is dat de zaak ongeschikt is voor afdoening door één rechter, verwijst hij deze naar de meervoudige kamer.

Ad 2e (31) onder D

Deze bepaling kan worden geschrapt omdat de voorlopige voorziening is geregeld in titel 8.3 van hoofdstuk 8 van de Awb en in artikel 7.66 wordt voorgesteld om hoofdstuk 8 van overeenkomstige toepassing te verklaren.

Ad 2e (31) onder E

De colleges van beroep bijzonder onderwijs zijn geen rechterlijke colleges in de zin van de Awb, maar wel administratief-beroepscolleges in de zin van die wet. Om deze reden wordt in het tweede lid voor de bepalingen die van overeenkomstige toepassing zijn, verwezen naar die inzake het college van beroep voor de examens, dat dezelfde status heeft.

Ad 2e (31) onder F

Deze technische aanpassing vloeit voort uit enerzijds het vervallen van het kroonberoep en anderzijds de nieuwe administratieve rechtsbescherming. Zij heeft geen invloed op de onderlinge taakverdeling tussen college van bestuur en universiteitsraad.

Ad 2e (31) onder G

Zie de toelichting bij 2e (31) onder I.

Ad 2e (31) onder H

Deze technische aanpassing vloeit voort uit enerzijds het vervallen van het kroonberoep en anderzijds de nieuwe administratieve rechtsbescherming. Zij heeft geen invloed op de onderlinge taakverdeling tussen college van bestuur en universiteitsraad.

Ad 2e (31) onder I

Het beroep op de rechtbank in eerste aanleg tegen besluiten op grond van de artikelen 9.76 en 12.18 (verklaringen inzake het voldoen aan de

voorwaarden voor bekostiging van een bijzondere universiteit) behoeft schorsende werking, overeenkomstig hetgeen bij de vergelijkbare artikelen 131, vijfde lid, en 169, vierde lid, van de Wwo is voorgesteld.

Ad 2e (31) onder J

Artikel 14.1

Het kroonberoep is in het algemeen vervangen door beroep op de administratieve rechter. Hierdoor kan een aantal bepalingen waarin kroonberoep werd opengesteld vervallen, in verband met het nieuwe stelsel van administratieve rechtspraak in twee instanties. In een aantal gevallen is – overeenkomstig de systematiek van de uitzonderingen voor de onderwijswetgeving – echter rechtstreeks beroep opengesteld op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Onderdeelsgewijs

ad a: Hier betreft het de vervanging van het kroonberoep tegen het ontnemen van het recht op bekostiging door rechtstreeks beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak.

ad b: Tegen de bevoegdheid van de minister om wegens het niet-naleven van de voorschriften uitgaven in strijd met de voorschriften in mindering te brengen op de rijksbijdrage wordt rechtstreeks beroep opengesteld op de Afdeling bestuursrechtspraak.

ad c: Hier betreft het het onthouden van de bekostiging van nieuwe opleidingen.

ad d: Hier betreft het het ontnemen van de bekostiging aan bestaande opleidingen wegens het niet-naleven van de voorschriften. Aan de besluitvorming van de minister gaat een waarschuwing aan het instellingsbestuur vooraf.

ad e: Hier betreft het het onthouden van de bekostiging van een nieuwe opleiding.

ad f: Hier gaat het om de aanvang van de bekostiging.

ad g: Het betreft hier besluiten tot goedkeuring van instelling of opheffing van regionale studiecentra van de Open Universiteit. Overeenkomstig de eerder voorgestelde aanpassingen terzake van de Open Universiteit wordt hiervoor beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak voorgesteld.

ad h: Op de inhouding van de bekostiging bij wijze van als sanctie wordt overeenkomstig de uitzonderingen voor de onderwijswetgeving beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak voorgesteld.

Wat het vervallen van derde en vierde lid betreft, wordt opgemerkt dat de beslissingen die zijn opgenomen in het huidige derde en vierde lid van artikel 14.1 niet vallen onder de categorie besluiten waarvoor rechtstreeks beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt voorgesteld. Die beslissingen behoeven daarom niet meer in artikel 14.1 te worden vermeld.

Artikel 14.2

Het eerste lid komt overeen met het huidige artikel 14.1, vijfde lid. In het tweede lid is voorzien in schorsende werking van de uitspraak in eerste aanleg indien hoger beroep openstaat. Deze schorsende werking is nodig omdat in enkele gevallen sprake is van beroep in twee instanties. Ingevolge artikel 6:16 van de Awb dient de schorsende werking uitdrukkelijk te worden bepaald.

Ad 2e (31) onder K

Schorsende werking van beroep tegen het besluit van de minister tot intrekking van het recht tot toegang tot de promotie voor bepaalde opleidingen is gewenst.

G MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Ad 5c

De wijziging van de Wet op het consumentenkrediet is verplaatst naar onderdeel 5.4 van het wetsvoorstel.

H MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Ad 6

Wij stellen voor om tegen beslissingen van de Kamer voor de Binnenvisserij beroep open te stellen bij de rechtbank.

I MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Ad 7

Tegen besluiten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie die zijn genomen op basis van de Wet ter bevordering van werklozen die zeer langdurig werkloos zijn (de zogenoemde Wet Vermeend-Moor), is thans op basis van artikel 118 van de Arbeidsvoorzieningswet (dat beroep openstelt tegen besluiten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie), beroep mogelijk bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. In deel 4, onder I, onderdeel 5.B, van het onderhavige wetsvoorstel wordt artikel 118 van de Arbeidsvoorzieningswet echter zodanig gewijzigd, dat op basis van dat artikel nog slechts besluiten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie die krachtens de Arbeidsvoorzieningswet zijn genomen bij dat college voor beroep vatbaar zullen zijn. Omwille van het behoud van eenheid in de rechtsgang op het terrein van het arbeidsvoorzieningsbeleid, is het gewenst dat alle besluiten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie onder de jurisdictie van dezelfde rechter (blijven) vallen, onafhankelijk van de vraag op grond van welke wet het besluit genomen is. Met de voorgestelde wijziging wordt bereikt dat ook tegen besluiten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie op basis van de Wet Vermeend-Moor beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven blijft openstaan.

VIII

Ad 2g

In verband met de expertise van de Centrale Raad van Beroep op het terrein van de wetgeving inzake oorlogsgetroffenen en in verband met de verwantschap tussen de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 en de Algemene Oorlogsongevallenregeling, heeft het bij nader inzien de voorkeur de rechtsmacht inzake de Algemene Oorlogsongevallenregeling toe te kennen aan de Centrale Raad van Beroep. Gelet op artikel 112, tweede lid, van de Grondwet kan hierin niet in de Algemene Oorlogsongevallenregeling zelf – immers geen formele wet – worden voorzien. Daarom is gekozen voor onderbrenging in de onderhavige wet, zulks overeenkomstig de specifieke rechtsmachtbepalingen met betrekking tot de zogenoemde Indische pensioenregelingen. In verband met deze wijziging kan onderdeel B.18 van de bijlage bij de Beroepswet vervallen.

IX

Ad 3a

Ten aanzien van het voorgestelde derde lid wordt het volgende opgemerkt. In de regel zal de termijn van zes maanden, zoals neergelegd in het tweede lid, voldoende ruimte bieden om aan de bepalingen van de Awb met betrekking tot bezwaar of administratief beroep te kunnen voldoen. Er doen zich evenwel in de huidige praktijk ook situaties voor, met name bij de Koninklijke marine, waar het binnen de terzake geldende termijnen voldoen aan de vereisten die de Awb stelt op problemen stuit. Hierbij moet worden gedacht aan eenheden die zich voor langere tijd (een half jaar of langer) buiten Nederland bevinden, bij voorbeeld in NAVO-eskaderverband of voor taken in de Nederlandse Antillen en Aruba. Daarnaast is er in toenemende mate sprake van (langdurige) deelname door personeel van de diverse krijgsmachtdelen aan operaties in VN-verband. Deze operaties vinden veelal plaats onder omstandigheden die het op een efficiënte en doelmatige wijze met zo min mogelijk bestuurslasten voldoen aan de vereisten van de Awb onmogelijk maken. Dit heeft met name betrekking op het horen, waarbij onder meer bedacht dient te worden dat destijds bij de zaak betrokken belanghebbenden, getuigen of deskundigen op het moment van behandeling van het bezwaar of beroep veelal niet meer in elkaars nabijheid hun werkzaamheden verrichten. De bepaling in het voorgestelde derde lid beoogt door het verruimen van de beslistermijn het bestuursorgaan wat meer armslag te geven om aan deze problemen het hoofd te kunnen bieden, teneinde de procedure naar behoren te kunnen laten verlopen.

XI

Ad 5b

Ook in artikel 11 dient te worden bepaald dat in de uitspraak van de Tariefcommissie het dictum moet worden vermeld (vergelijk de voorgestelde wijziging van artikel 17, eerste lid, van de Warb).

Ad 5c

De termijn in het derde lid kan vervallen in verband met artikel 6:7 van de Awb. Overeenkomstig artikel 18b, eerste lid, van de Warb wordt uitdrukkelijk bepaald dat het verzet schriftelijk wordt gedaan.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. I. Dales